

A munkahelyi egészség és biztonság fejlesztése a különböző ágazatokban

„A munkahelyi egészség és biztonság fejlesztése a különböző ágazatokban” címmel rendezett szemináriumot a Munkástanácsok Országos Szövetsége és az EZA.

A 24-04-19 SE számú projektre Budapesten 2019. május 16-17-én került sor.

A résztvevőket Palkovics Imre, a Munkástanácsok Országos Szövetségének elnöke köszöntötte. Palkovics Imre megköszönte az EZA-nak, hogy ismét lehetőséget biztosított a szeminárium megrendezéséhez. Hozzátette: ez olyan téma, amely egész Európában egységesen nagy kihívást jelent, és most lehetőség lesz rá, hogy az egymástól hallott jó példákat és negatív tapasztalatokat számba vegyük és felhasználjuk a későbbiekben saját országunkban, beépítsük a helyi érdekvédelemi munkába. Elmondta, hogy a Munkástanácsok egy Európai Unió által támogatott projektnek köszönhetően széles körű kutatást végezett több ágazatban a foglalkozás-egészségügy kérdéskörében, és számos új és hasznos információt kapott ezáltal a szervezet.

Maria Reina Martin, az EZA alelnöke Portugáliából hozzátette: sokszor csak az iparra koncentrálunk, és azokra a helyekre, ahol sok a baleset. Portugáliában számos ágazatot érint a munkahelyi egészség és biztonság kérdése, például az oktatók, a tanárok hatalmas stressznek vannak kitéve. Gyakran nem foglalkoznak a szakszervezetek a túlórakkal, vagy éppen a 24 órás készenléttel. Mindezek a XXI. század új kihívásai, amelyekre meg kell találnunk a válaszokat.

Piergiorgo Sciacqua, az EZA társelnöke Olaszországból a következőkkel zárta a rendezvény megnyitóját: Európa egyik

leglényegesebb kérdése a szociális dimenzió. Az európai parlamenti választások előtt fontos, hogy elismerjük Európa vívmányait, amelyek közül az egyik legkiemelkedőbb, hogy létezik a valós, konstruktív szociális párbeszéd. A mobilitással és a nyugdíjjal kapcsolatos eredmények a második világháborút követő olyan megkérdőjelezhetetlen vívmányok, amelyek az egész európai lét alappillérei. A saját felelősségünket kell hangsúlyozni. A szociális politikát együtt kell alakítanunk. A jövő nagy kihívásokat tartogat számunkra: néhány foglalkozás el fog tűnni. valószínűleg veszélyes munkahelyek fognak megszűnni a robotizáció miatt, ugyanakkor a gépesítés segít leküzdeni szegénységet. Az életmódváltásból fakadó pszichés megterhelések újabb kockázatokat jelentenek, amelyeket folyamatos egészségügyi vizsgálatokkal, preventív módszerek kidolgozásával és megfelelő ellenőrzésekkel kell kezelni.

Dr. Felszeghi Sára foglalkozás-egészségügyi szakértő, egyetemi docens, szakfelügyelő főorvos ismertette a Munkástanácsokkal közösen végzett kutatásokat és annak eredményeit. Elmondta, hogy Magyarországon a munkavállalók egészséghez való joga alapjog, ezt Magyarország Alaptörvénye tartalmazza. A munkavállalók egészségkárosodása, a betegségek okozta munkaerőkiesés és a rehabilitáció olyan magas költségekkel jár, hogy a foglalkozás-egészségügyet nyugodt szívvel nevezhetjük nemzetgazdasági kérdésnek. A foglalkozás-egészségügyi szakemberek, orvosok együttműködése a szakszervezetekkel nagyon fontos. A Munkástanácsok 15 éve együttműködik azzal az orvoscsoporttal, aki a terület reformját szorgalmazza. Korábban közös médiaszereplésekkel népszerűsítették a témát és konferenciákkal igyekeztek a közvélemény figyelmét felhívni a téma fontosságára, most pedig egy közös adatbázist hoztak létre, amely egy nagyívű átfogó kutatás eredménye. 5 iparágat vizsgáltak ergonómiai, pszichológiai, idős kor figyelembevételével a vállalatoknál, ahol megkérdezték a munkaadót, munkavállalót az üzemorvost és a munkabiztonsági szakértőt is. Sajnos megfigyelhető, hogy a

munkaadók gyakran megpróbálják eltitkolni a problémákat. Sok munkáltató úgy gondolja, hogy a munkahely az ő vára és ott azt csinál, amit akar. Fontos cél a leépített munkavédelmi felügyelet megerősítése. A feltérképezett adatok nagy segítséget nyújtanak a törvényhozóval zajló tárgyalások során.

Antonio Brandao Guedes, a C.F.T.L. elnöke a portugál tapasztalatokról beszélt azzal kapcsolatban, hogy a munkavállalók hogyan vesznek részt a munkahelyi egészség és biztonság fenntartásában. Megerősítette, hogy Portugáliában is rengeteg ügyet tussolnak el, főként a kisebb baleseteket. Az egészségügyi hatóság is alátámasztotta, hogy a munkahelyi megbetegedések száma aluljelentett. Mivel általában a házi orvoshoz fordul a páciens (nem az üzemorvoshoz), aki nem kérdezi meg azokat a tényezőket, amelyek alapján kideríthető, hogy az adott megbetegedés összefügg-e a munkahelyen tapasztalható ártalmakkal, ezért nem készül erről igazolás sem, ami alátámasztaná, hogy munkahelyi megbetegedésről van szó.

Dr. Papp Renáta, a magyar Állami Egészségügyi Ellátó Központ alapellátási szakértője elmondta, hogy a munkavédelem törvényi szinten szabályozott. Rávilágított arra az ellentmondásra, hogy az ellátást privatizálták, tehát egy magánkézben lévő ellátásról beszélünk, viszont állami érdek a működése. 3.3 millióan veszik igénybe az üzemorvosi szolgáltatást, míg a házi orvosi szolgálatban 60 millió az ellátott eset. Leszögezte: aluljelentettség a munkahelyi megbetegedések esetében valóban létezik.

Antonio Pedro Rouque Oliveira kitért arra, hogy Portugáliában a 2009-ben elfogadott törvény meghatározza az Egészségügyi Minisztérium felelősségét, valamint egyértelműen megnevezi a munkáltató felelősségét is.

Antonio di Matteo, az EUCDW elnöke Olaszországból, elmondta, hogy a munkabalesetek száma 0.9%-kal nőtt a hazájában. Mindebben közrejátszott a Genovai híd összeomlása, amit

hatalmas tragédiaként élt át az olasz társadalom. A legtöbb baleset a mezőgazdasági ágazatban történik, a legérintettebbek a férfiak. 2018-ban 1138 halálesetet regisztráltak. A finompor következtében a rákos megbetegedések száma 4900 volt. Antonio di Matteo úgy látja, hogy az olaszok az Uniót hibáztatják, Európában találták meg az ellenségképet.

A hozzászólásokból kiderült, hogy sok helyen nem történnek meg valósan az ellenőrzések, és a vállalkozók egyes helyeken csak egy költségelemként tekintenek a munkahelyi biztonságra.

Ezio Favetta, az UGL szövetségi titkára beszámolt a munkabalesetek áldozatainak világnapján (április 28.) bemutatott installációról, melyben a munkabalesetekben elhunytakat fehér kartonlemezekből készített bábokkal jelképeztek. A több ezer fehér bábút Olaszország kultikus terein állították ki. Az installációt nagy médiaérdeklődés követte végig az országban. Az ehhez kapcsolódó rendezvények egészen május 1-ig tartottak. Ez tematizálta a közbeszédet és sikerült a témát felszínre hozni. Fölajánlotta, hogy szívesen közreműködnek, segítenek más országokban hasonló projekt megvalósításában, sőt partnerek lennének egy országhatárokat átívelő akcióban.

Michaela Darle szociológus, a román Cartel ALFA munkatársa felhívta az előregedő társadalom problémájára a figyelmet. Ezért különösen indokoltnak tartja a különböző pszichés megterhelések kezelését, feldolgozásuknak oktatását. Kiemelte a halál feldolgozását, a gyászt, a relaxációt, a kommunikációt és a gerincvédelmet.

A beszélgetésben elhangzott, hogy általános probléma az előregedés, kevés fiatal áll munkába, emiatt még nagyobb jelentősége van a szellemi és fizikai egészség megtartásának. Fontos probléma több helyen az is, hogy az önfoglalkoztatókra és a háztartási alkalmazottakra nem terjednek ki az irányelvek.

Dr. Czuglerné Dr. Ivány Judit, a Munkástanácsok jogi- és nemzetközi ügyekért felelős alelnöke előadásában elmondta, hogy az EU szintjén van lehetőség arra, hogy a különböző ágazatokban egyénileg, az adott ágazatra vagy a munkahelyre speciálisan kidolgozott feltételekkel állapodjanak meg a biztonságos munkafelvételekről. A legjobb európai dokumentum a Szociális jogok európai kartája, mely húsz alapelvet tartalmaz. A tizedik alapelv nem csupán a munkavállaló egészséghez való jogát ismeri el, hanem előírja, hogy a munkáltatónak magas szinten kell biztosítani azokat a feltételeket, amelyek garantálják a munkavállalók egészségének megőrzését.